

Voorzieningen Beschermd Wonen

Van Beschermd Wonen naar een Beschermd Thuis

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Commissie Dannenberg	3
1.2	Doelgroep	3
1.3	Definitie Beschermd Wonen	3
1.4	Overzicht voorzieningen Beschermd Wonen	4
1.5	Verstrekingen	7
1.6	Afbakening Wmo 2015	7
1.7	Zelfredzaamheidsmatrix	8
2.	Voorzieningen Beschermd Wonen	9
2.1	Beschermd Wonen Intramuraal	9
2.2	Beschermd Wonen Nabij	10
2.3	Begeleid Wonen	11
2.4	Thuis Plus	12
2.5	Uitzonderingen	13
3	Modules	14
3.1	Module Begeleiding Plus	14
3.2	Module Dagbesteding	16
3.3	Module Vervoer	17
3.4	Combinaties modules	17
Bijlagen:		
1.	Afbakening Persoonlijke verzorging	18
2.	Zelfredzaamheidsmatrix	19

1. Inleiding

Centrumgemeente Emmen en aanbieders van Beschermd Wonen (Wmo 2015) staan voor de gemeenschappelijke opgave om de transformatie van Beschermd Wonen vorm te geven en de beloften van de decentralisaties waar te maken¹. In het beleidsplan 'Samen verder in het Sociaal Domein 2017-2021' zijn hier de kaders voor gesteld. Het 'Plan van Aanpak Opvang en Bescherming voor de regio Zuidoost-Drenthe' geeft invulling aan deze kaders. In dit plan van aanpak is aangesloten bij het gedachtengoed van de Commissie Dannenberg en de opgave van de sociale inclusie².

1.1 Commissie Dannenberg

Op verzoek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is in 2015 een commissie in het leven geroepen met het verzoek een advies uit te brengen over de toekomst van het Beschermd Wonen. Het betreft de ontwikkeling van een visie, uitgangspunten voor een financieel verdeelmodel en gemeentelijke samenwerking. De commissie heet officieel Advies Commissie Toekomst Beschermd Wonen en stond onder voorzitterschap van Erik Dannenberg. De commissie heeft op 11 november 2015 een advies uitgebracht: 'Van Beschermd Wonen naar een Beschermd Thuis.' Dit rapport staat ook bekend als "Rapport Dannenberg". Dit advies wordt in heel Nederland gebruikt als basis voor de doorontwikkeling van Beschermd Wonen. Ook de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen onderstrepen de uitkomsten van dit rapport.

De beweging van 'Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis' betekent minder vasthouden aan de klassieke vorm van Beschermd Wonen in een intramurale setting en meer inzet op ambulantisering (zowel bij in- als uitstroom) en doorstroom. Door ondersteuning en begeleiding lokaal aan te bieden wordt er gericht gewerkt aan herstel, participatie en zelfredzaamheid in de eigen omgeving en wordt er invulling gegeven aan de *inclusieve samenleving*.

Dannenberg benoemt in dat kader de volgende condities:

- Versterken van zelfmanagement, ervaringsdeskundigheid en informele zorg
- Garanderen van langdurige begeleiding met flexibele intensiteit
- Ondersteuningscontinuüm voor herstel en participatie
- Een breed arsenaal van woonvarianten
- Beschikbare en betaalbare wooneenheden
- Laagdrempelige toegang tot zorgfuncties
- Duurzaam samenwerken tussen gemeenten en zorgverzekeraars
- Borgen van kwaliteit en vraaggerichtheid van ondersteuning

Om hier goed invulling aan te kunnen geven zijn er tussenvormen van Beschermd Wonen ontwikkeld, bedoeld om stapsgewijs te werken naar uitstroom of juist om gebruik van Beschermd Wonen in een intramurale setting te voorkomen.

1.2 Doelgroep

Bij Beschermd Wonen gaat het om mensen die door hun beperking (van psychische aard) niet in staat zijn om zelfstandig te wonen. Deze mensen ervaren problemen op allerlei leefgebieden. Dit kan variëren van problemen met financiën, dagbesteding, lichamelijke en geestelijke gezondheid, woonproblemen en relatieproblemen. Daarnaast kan er sprake zijn van problemen met justitie of verslaving en het ervaren van beperkingen in het dagelijks leven als het gaat om maatschappelijke participatie en omgang met het sociaal netwerk. Een kenmerk van Beschermd Wonen is dat de problematiek van mensen complex en meervoudig is. Dit vraagt om een passende vorm van ondersteuning.

1.3 Definitie Beschermd Wonen

Beschermd wonen wordt op grond van de wet altijd in de vorm van een *maatwerkvoorziening* geboden. Het criterium luidt dat een maatwerkvoorziening er in moet voorzien dat betrokkene indien dat kan, en zo snel als mogelijk, weer in staat is zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

---

¹ Zie: Pieter Hilhorst & Jos van der Lans *Nabij is beter* (VNG/KING, 2015)

² Commissie Toekomst beschermd wonen, Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis, december 2015.

In de Wmo 2015 is Beschermd Wonen als volgt omschreven:

- *wonen in een accommodatie van een instelling of een wooninitiatief*
- *met daarbij behorende toezicht en begeleiding, gekenmerkt door 24-uurs beschikbaarheid*
- *gericht op het bevorderen en herstel van zelfredzaamheid en participatie*
- *gericht op het bevorderen van het psychisch en psychosociaal functioneren*
- *gericht op stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld (inclusief verslaving)*
- *gericht op het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast*
- *gericht op het afwenden van gevaar voor de inwoner of anderen*
- *bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.*

Bij Beschermd Wonen gaat het dus niet alleen om wonen, eten en persoonlijke verzorging, maar ook om welzijnsactiviteiten, begeleiding en dagbesteding. In de Memorie van Toelichting (MvT) is de verwachting opgenomen dat er een continuüm gaat ontstaan van vormen van beschermd wonen en begeleid wonen: van klassieke beschermd wonen vormen, tot aan zelfstandige bewoning met ambulante hulpverlening.³ De ontwikkeling van tussenvormen geeft hier invulling aan.

1.4 Voorzieningen Beschermd Wonen

Omdat iedere zorgvraag uniek is en een andere aanpak vereist, dient er goed gekeken te worden naar een vorm die aansluit bij de *ondersteuningsbehoefte* van de inwoner. Dit vraagt om een differentiatie in het aanbod van Beschermd Wonen. Hier wordt invulling aan gegeven door met een *modulair systeem* te werken. Dit maakt het mogelijk om meer maatwerk te kunnen leveren. Aangezien het herstelproces van de inwoner veelal geen rechtlijnig verloop kent, is het wenselijk om binnen het aanbod van Beschermd Wonen voldoende te differentiëren om te kunnen op- en afschalen. Op die manier kan er blijvend in de benodigde ondersteuning worden voorzien en kan hierin worden 'meebewogen'.

Beschermd Wonen bestaat uit verschillende componenten die inzetbaar zijn:

Componenten	Opties
Wooncomponent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intramuraal: verblijf in accommodatie van de instelling. Hieronder wordt verstaan in het gebouw of op het terrein van de instelling. Dit is inclusief huisvestingskosten. De instelling mag geen huur vragen. ▪ Extramuraal: verblijf in een woonruimte van de instelling buiten het terrein van de instelling. Dit kan in verschillende vormen, zoals: <ul style="list-style-type: none"> ❖ Clusterwoning met eigen voordeur ❖ Groepswonen met gedeelde voorzieningen ❖ Begeleid Wonen Dit is inclusief huisvestingskosten. De instelling mag geen huur vragen. ▪ Zelfstandig: eigen verblijf Inwoner beschikt over een eigen woning en is zelf verantwoordelijk voor het afdragen van huur, bijvoorbeeld aan de zorgaanbieder (inwoner huurt van zorgaanbieder) of de woningcorporatie. Dit is exclusief huisvestingskosten.

³ TK 2013/2014, 33 841, nr. 3, p.42

<p>Begeleidingscomponent</p>	<p>Ondersteuning is inclusief persoonlijke verzorging en is gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ welzijn en veiligheid van de inwoner ▪ bevorderen/vergroten van de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie ▪ en anders: stabiliseren en behoud van zelfredzaamheid ▪ ontwikkelen van vaardigheden en competenties ▪ dan wel zo lang mogelijk behouden van aanwezige vaardigheden ▪ ondersteuning bij de Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen ▪ opbouwen/onderhouden sociale contacten ▪ (laagdrempelig) deelnemen aan de samenleving <p>Verder valt er onderscheid te maken in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanwezigheid: 24/7 directe aanwezigheid (ook in de nacht). Dit betekent dat er een slaapwacht aanwezig is. ▪ Op afroep: 24/7 beschikbaarheid (op afroep) Het tijdsbestek waarin de geboden hulp/ondersteuning geleverd wordt kan in deze vorm variëren. Dit is nader uitgewerkt in de verschillende voorzieningen.
<p>Dagbestedingscomponent</p>	<p>Het aanbod van activering en dagbesteding (inclusief persoonlijke verzorging) wordt als aparte module aangeboden. Soms zijn inwoners nog niet toe aan dagbesteding omdat stabilisatie eerst gewenst is. Ook komt het voor dat inwoners geen aanvullende dagbesteding nodig hebben (in verband met werk/scholing/tegenprestatie e.d.). Binnen het aanbod van dagbesteding maken we onderscheid in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Educatieve of (re)creatieve activiteiten ▪ Arbeidsmatige dagbesteding

Op basis van de verschillende componenten vanuit Beschermd Wonen zijn verschillende woonvarianten mogelijk en kan de intensiviteit van de begeleiding verschillen. Op grond hiervan onderscheiden we de volgende tussenvormen:

Voorzieningen Beschermd Wonen	Toelichting
<p>Beschermd Wonen Intramuraal</p>	<p>Wooncomponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Huisvesting: intramuraal verblijf ▪ Dit is inclusief huisvestingskosten. <p>Begeleidingscomponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding ▪ Er is sprake van geplande en ongeplande ondersteuning ▪ 24 uur per dag professionele ondersteuning <u>aanwezig (slaapwacht).</u>

Beschermd Wonen Nabij	<p>Wooncomponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Huisvesting: intramuraal verblijf ▪ Dit is inclusief huisvestingskosten. <p>Begeleidingscomponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding ▪ 24 uur per dag professionele ondersteuning <u>beschikbaar</u> (combinatie van aanwezigheid en op afroep).
Begeleid Wonen	<p>Wooncomponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Huisvesting: extramuraal woonvorm (in een woning van de instelling) ▪ Inwoner oefent met zelfstandig wonen ▪ Inwoner betaalt geen huur ▪ Dit is inclusief wooncomponent <p>Begeleidingscomponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding: ontwikkelingsgerichte aanpak gericht op zelfredzaamheid. ▪ Er is sprake van geplande en ongeplande ondersteuning ▪ 24 uur per dag professionele ondersteuning <u>beschikbaar</u> (op afroep).
Thuis Plus	<p>Wooncomponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eigen huisvesting ▪ Inwoner woont al zelfstandig of oefent met zelfstandig wonen ▪ Inwoner huurt rechtstreeks van de zorgaanbieder⁴ of de woningcorporatie ▪ Exclusief wooncomponent <p>Begeleidingscomponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding door zorgaanbieder ▪ 24 uur per dag professionele ondersteuning <u>beschikbaar</u> (op afroep).

De verschillende ondersteuningsonderdelen binnen Beschermd Wonen zijn modulair inzetbaar, dit kan naar de zorgbehoefte van de inwoner worden ingezet.

Afzonderlijke modules	
Module Begeleiding Plus	<p>De module Begeleiding Plus wordt ingezet wanneer extra begeleiding nodig is bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inwoners met lichamelijke beperkingen ▪ Inwoners met forse gedragsproblematiek of verslaving.

⁴ Wanneer de inwoner de woning van de zorgaanbieder huurt, dan kan de woning na verloop van tijd op naam worden gezet van de inwoner (omklapconstructie).

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jongvolwassenen tussen 18-23 jaar in het kader van zelfstandigheidstraining (hier wordt uitdrukkelijk de aansluiting met de Jeugdwet, Participatiewet en het onderwijsveld gevraagd).
Module Dagbesteding	De Module Dagbesteding kan worden ingezet indien er nog geen vorm van dagbesteding wordt geboden.
Module Vervoer	De Module Vervoer kan alleen worden ingezet in combinatie met de module Dagbesteding.

1.5 Verstrekkingen

Indien de inwoner verblijft in een woning van de zorgorganisatie (en hier geen huur voor betaalt), dan is hierbij het volgende inbegrepen:

- Huisvesting, inclusief wand- en vloerbedekking
- Gas, water, elektra
- Voeding
- Schoonmaakmiddelen
- Indien nodig wordt er een bed, kast, tafel en stoel ter beschikking gesteld
- Gelegenheid tot wassen

Andere zaken vallen hier buiten. Bijvoorbeeld: inrichting, internet, telefonie, persoonlijke verzorgingsproducten, verzekeringen, medische kosten, hulpmiddelen en vervoer.

1.6 Afbakening Wmo 2015

De Wmo 2015 grenst aan andere wetgeving, zoals de Zorgverzekeringswet (Zvw), Wet langdurige zorg (Wlz) en de Jeugdwet. Op grond van deze wetgeving kan aanspraak worden gemaakt op andere voorzieningen dan Beschermd Wonen vanuit de Wmo 2015.

- **Algemene voorzieningen** vanuit de Wmo 2015 zijn voorliggend aan maatwerkvoorzieningen. De voorzieningen binnen Beschermd Wonen worden ingezet als blijkt dat er een vorm van toezicht nodig is. Dit kan zowel vanuit de thuissituatie als vanuit verblijf in een instelling (intramuraal). Bij toezicht vanuit de thuissituatie geldt dat er kan worden op- en afgeschaald wat betreft de intensiviteit van de begeleiding. Naast de maatwerkvoorziening Beschermd Wonen zijn er in de gemeenten ook veel andere vormen van voorzieningen aanwezig waarvoor geen beschikking van de gemeente nodig is. Dit zijn algemene voorzieningen die voor iedere inwoner beschikbaar is. Zoals bijvoorbeeld welzijnswerk en –activiteiten en buurt- en dorpshuizen.
- **Zorgverzekeringswet (Zvw):** De voorzieningen binnen Beschermd Wonen bieden uitdrukkelijk geen behandeling zoals bij de GGZ. Dit valt onder de Zvw. Inwoners komen in aanmerking voor Beschermd Wonen als de behandeling geleid heeft tot een stabielere situatie. Aanvullende externe behandeling is wel mogelijk. Contra-indicatie voor Beschermd Wonen zijn onder andere suicidegevaar, buitensporig agressief gedrag, actief of oneigenlijk middelengebruik en delict-gevaar.

Het bieden van persoonlijke verzorging valt onder de Zvw, het bieden van ondersteuning of begeleiding hierbij valt onder de Wmo 2015 (zie ook bijlage 1). Wanneer er sprake is van zorg, die verband houdt met de behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop, dan valt persoonlijke verzorging onder de Zvw.

- **Wet Langdurige Zorg (Wlz):** De Wlz is bedoeld voor mensen die levenslang en levensbreed (intensieve) zorg nodig hebben in de nabije omgeving. Denk daarbij aan chronisch zieken, kwetsbare ouderen en mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking. Alle begeleiding die de inwoner nodig heeft wordt dan vanuit de Wlz geregeld.

- **Jeugdwet:** De Jeugdwet biedt ondersteuning aan jongeren tot en met 18 jaar. Vanaf 18 jaar vallen jongvolwassenen met een ondersteuningsvraag in principe onder de Wmo. In uitzonderlijke situaties kan een beroep op de Verlengde Jeugdwet worden gedaan en behouden jongeren hun ondersteuning. Vanaf 18 jaar is echter lang niet iedereen zelfredzaam, want voor een bepaalde groep geldt dat zij nog steeds ondersteuning nodig hebben bij de groei naar zelfredzaamheid.⁵
- **Participatiewet:** De Participatiewet is gericht op inkomensondersteuning en arbeidstoeleiding. Het leerwerkbedrijf Menso is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en Leerplicht. Menso richt zich op het vinden van een passende (werk)plek in de samenleving. Voor Beschermd Wonen geldt dat trajecten op grond van de Participatiewet voorliggend zijn voor de inzet van de module dagbesteding.

1.7 Zelfredzaamheidsmatrix

Beschermd wonen is bedoeld voor inwoners die door hun psychische kwetsbaarheid belemmeringen ervaren op allerlei leefgebieden. Dit kan variëren van problemen met dagbesteding, lichamelijke en geestelijke gezondheid, woonproblemen en relatieproblemen. Daarnaast kan er sprake zijn van problemen met justitie of verslaving en ervaren personen beperkingen in hun dagelijks leven als het gaat om maatschappelijke participatie en hun sociaal netwerk. Een kenmerk van beschermd wonen is dat de problematiek van de mensen complex en meervoudig is. De oorzaak is echter altijd gelegen in psychische problematiek. Om te bepalen of een inwoner met een psychische kwetsbaarheid in aanmerking komt voor Beschermd Wonen wordt er gebruik gemaakt van de zelfredzaamheidsmatrix (zie ook bijlage 2). De zelfredzaamheidsmatrix is bedoeld als richtlijn om de mate van zelfredzaamheid van verschillende leefgebieden in kaart te brengen.

---

⁵ Zie: Linda van Middelkoop, Martijn van Wietmarschen, Pink Hilverdink, José Vianen (Ed. Rinske Bijl) *Samenwerken aan de toekomst van jongeren: 16–27 jaar* (Nji, 2017)

2. Voorzieningen Beschermd Wonen

In dit hoofdstuk worden de verschillende voorzieningen nader gespecificeerd en worden de kaders en randvoorwaarden beschreven. Per voorziening wordt ingegaan op de criteria die gelden voor de doelgroep, het verblijf, de geboden begeleiding, het toezicht en de kwaliteitseisen en de criteria van het personeel.

2.1 Beschermd Wonen Intramuraal

Omschrijving:	Wooncomponent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Huisvesting: intramuraal verblijf Begeleidingscomponent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding ▪ 24 uur per dag professionele ondersteuning aanwezig
Doelgroep: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er is sprake van (forse) beperkingen als gevolg van psychische, psychiatrische en/of psychosociale aandoeningen. ▪ Inwoner is niet in staat om eigen hulpvraag te formuleren en/of uit te stellen. Inwoner kan op grond hiervan gedrag vertonen dat acute ondersteuning vereist. ▪ Inwoner heeft een veilige woonomgeving nodig die stabiliteit en structuur biedt. ▪ Inwoner is een gevaar voor zichzelf of zijn omgeving.	
Verblijf, begeleiding en toezicht <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inwoner verblijft in een accommodatie van de instelling (binnen de muren van de instelling). Inwoner betaalt hiervoor geen vergoeding aan de zorgaanbieder. ▪ De accommodatie voldoet aan de eisen van ruimtelijke ordening en veiligheid voor huisvesting, milieu en hygiëne. ▪ Inwoner woont in een veilige, beschermde omgeving waar toezicht, stabiliteit, structuur en ondersteuning geboden wordt. ▪ Er is 24 uur per dag professionele ondersteuning aanwezig, <i>inclusief slaapwacht</i>. ▪ Ondersteuning is gericht op de doelen die door de medewerker van de Toegang zijn opgesteld. De doelen staan benoemd in het ondersteuningsplan. Er valt te denken aan:<ul style="list-style-type: none"> ❖ afwenden van gevaar voor de inwoner zelf of anderen en ter voorkoming van verwaarlozing/overlast ❖ welzijn en veiligheid van de inwoner ❖ ontwikkelen van (nieuwe) vaardigheden en competenties ❖ dan wel zo lang mogelijk behouden van aanwezige vaardigheden ❖ ondersteuning bij de Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL) ❖ opbouwen/onderhouden sociale contacten ❖ (laagdrempelig) deelnemen aan de samenleving	
Kwaliteit/personeel <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding en toezicht wordt verleend door een professional met aantoonbaar MBO-4 werk- en denkniveau. Een professional met (aantoonbaar) HBO werk- en denkniveau is door de MBO-4 professional direct te bereiken. ▪ Woonbegeleiding en toezicht kan ook geboden worden door een MBO-3 professional. De HBO-medewerker dient dan in de directe omgeving aanwezig te zijn. De toegestane verhouding is één HBO medewerker op twee MBO-3 medewerkers. ▪ De HBO-professional is betrokken als casusregisseur en achterwacht/supervisor. ▪ Eenvoudige ondersteuning (bijvoorbeeld bij de ADL) kan ook geboden worden door professional met MBO-2 of MBO-3 niveau. ▪ De geboden ondersteuning is beschreven in een bewezen methodische werkwijze, procedures en werkinstructies. ▪ De organisatie dient te beschikken over een VOG van alle betrokken medewerkers en vrijwilligers, alsmede van de bestuurders van de organisatie.	
Tarief/eigen bijdrage: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het dagtarief betreft € 151,85 per etmaal ▪ Inwoners betalen de intramurale eigen bijdrage o.g.v. het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.	

2.2 Beschermd Wonen Nabij

Omschrijving:	Wooncomponent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Huisvesting: intramuraal verblijf Begeleidingscomponent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding ▪ 24 uur per dag professionele ondersteuning beschikbaar (op afroep)
Doelgroep: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er is sprake van (forse) beperkingen ten gevolgen van psychische, psychiatrische en/of psychosociale aandoeningen. ▪ Inwoner is in staat om - met ondersteuning - zijn hulpvraag te formuleren, de urgentie hiervan te bepalen en deze kortdurend uit te stellen. ▪ Inwoner heeft een beschermde woonomgeving nodig, die stabiliteit en structuur biedt. ▪ Inwoner is een gevaar voor zichzelf of zijn omgeving. Verblijf, begeleiding en aanwezigheid: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inwoner verblijft in een accommodatie van de instelling (binnen de muren van de instelling) of op het terrein van de instelling. De inwoner betaalt hiervoor geen vergoeding aan de zorgorganisatie. ▪ Inwoner woont in een veilige, beschermde omgeving waar stabiliteit, structuur, ondersteuning geboden wordt. ▪ De accommodatie voldoet aan de eisen van ruimtelijke ordening en veiligheid voor huisvesting, milieu en hygiëne. ▪ Er is 24 uur per dag dekkende combinatie van aanwezigheid en nabijheid van professionals. Overdag is er altijd een professional aanwezig en in de avond- en nachturen is er ondersteuning op afroep beschikbaar. ▪ Ondersteuning is gericht op de doelen die door de medewerker van de Toegang zijn opgesteld. De doelen staan benoemd in het ondersteuningsplan. Er valt te denken aan:<ul style="list-style-type: none"> ❖ afwenden van gevaar voor de inwoner zelf of anderen en ter voorkoming van verwaarlozing/overlast ❖ welzijn en veiligheid van de inwoner ❖ ontwikkelen van (nieuwe) vaardigheden en competenties ❖ dan wel zo lang mogelijk behouden van aanwezige vaardigheden ❖ ondersteuning bij de Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL) ❖ opbouwen/onderhouden sociale contacten ❖ (laagdrempelig) deelnemen aan de samenleving Kwaliteit/personeel: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding en toezicht wordt verleend door een professional met kennis en ervaring van de doelgroep en aantoonbaar MBO-4 werk- en denkniveau. Een professional met (aantoonbaar) HBO werk- en denkniveau is door de MBO-4 professional direct te bereiken. ▪ Woonbegeleiding en toezicht kan ook geboden worden door een MBO-3 professional. De HBO-medewerker dient dan in de directe omgeving aanwezig te zijn. De toegestane verhouding is één HBO medewerker op twee MBO-3 medewerkers. ▪ De HBO-professional is betrokken als casusregisseur en achterwacht/supervisor. ▪ Eenvoudige ondersteuning (bijvoorbeeld bij de ADL) kan ook geboden worden door professional met MBO-2 of MBO-3 niveau. ▪ De geboden ondersteuning is beschreven in een bewezen methodische werkwijze, procedures en werkinstructies. ▪ De organisatie dient te beschikken over een VOG van alle betrokken medewerkers en vrijwilligers, alsmede van de bestuurders van de organisatie. ▪ Voor de avond- en nachturen is er minimaal begeleiding op afroep beschikbaar en indien noodzakelijk binnen 15 minuten aanwezig. De begeleiding wordt geboden door een professional met aantoonbare MBO-4 werk- en denkniveau.	
Tarief/eigen bijdrage: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het dagtarief betreft € 134,72 per etmaal ▪ Inwoners betalen de intramurale eigen bijdrage o.g.v. het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.	

2.3 Begeleid Wonen

Omschrijving:	Wooncomponent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Huisvesting: extramuraal, buiten de muren van de instelling in een woning van de aanbieder ▪ Inclusief wooncomponent Begeleidingscomponent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding ▪ 24 uur per dag professionele ondersteuning beschikbaar (op afroep)
Doelgroep: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er is sprake van (forse) beperkingen ten gevolge van psychische, psychiatrische en/of psychosociale aandoeningen. ▪ Inwoner is in staat om hulpvraag te formuleren, de urgentie hiervan te bepalen en de hulpvraag voor langere tijd uit te stellen. ▪ Inwoner heeft tijdelijk een veilige, stabiele woonomgeving nodig. ▪ Inwoner is met ondersteuning zelf in staat regie en grip op zijn leven en ontwikkeling te hebben of te krijgen. Verblijf, begeleiding en aanwezigheid: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inwoner woont in een veilige, beschermde omgeving waar stabiliteit, ondersteuning en training/scholing geboden wordt gericht op ontwikkeling. ▪ Woning is in eigendom van de zorgorganisatie, of wordt door de zorgorganisatie gehuurd van derden. De inwoner betaalt hiervoor geen vergoeding of huur aan de zorgorganisatie. ▪ Er is 24 uur per dag een dekkende combinatie van aanwezigheid en nabijheid van professionals. Voor de avond- en nachturen is er minimaal begeleiding op afroep en indien noodzakelijk binnen 30 minuten aanwezig. ▪ Ondersteuning is gericht op de doelen die door de medewerker van de Toegang zijn opgesteld. De doelen staan benoemd in het ondersteuningsplan. Er valt te denken aan:<ul style="list-style-type: none"> ❖ afwenden van gevaar voor de inwoner zelf of anderen en ter voorkoming van verwaarlozing/overlast ❖ welzijn en veiligheid van de inwoner ❖ ontwikkelen van (nieuwe) vaardigheden en competenties ❖ dan wel zo lang mogelijk behouden van aanwezige vaardigheden ❖ ondersteuning bij de Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL) ❖ opbouwen/onderhouden sociale contacten ❖ (laagdrempelig) deelnemen aan de samenleving Kwaliteit/personeel: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding en toezicht wordt verleend door een professional met kennis en ervaring van de doelgroep en aantoonbaar MBO-4 werk- en denkniveau. Een professional met (aantoonbaar) HBO werk- en denkniveau is als achterwacht direct te bereiken. ▪ Woonbegeleiding en toezicht kan ook geboden worden door een MBO-3 professional. De HBO-medewerker dient dan in de directe omgeving aanwezig te zijn. De toegestane verhouding is één HBO medewerker op twee MBO-3 medewerkers. ▪ De HBO-professional is betrokken als casusregisseur en achterwacht/supervisor. ▪ Eenvoudige ondersteuning (bijvoorbeeld bij de ADL) kan ook geboden worden door professional met MBO-2 of MBO-3 niveau. ▪ Voor de avond- en nachturen is er minimaal een (aantoonbaar) MBO-4 geschoolde professional op afroep beschikbaar en indien noodzakelijk binnen 30 minuten aanwezig. ▪ De geboden ondersteuning is beschreven in een bewezen methodische werkwijze, procedures en werkinstructies. ▪ De organisatie dient te beschikken over een VOG van alle betrokken medewerkers en vrijwilligers, alsmede van de bestuurders van de organisatie. Tarief/eigen bijdrage: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het dagtarief betreft € 117,88 per etmaal ▪ Inwoners betalen de intramurale eigen bijdrage o.g.v. het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.	

2.4 Thuis Plus

Omschrijving:	Wooncomponent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Huisvesting: eigen woonruimte Begeleidingscomponent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woonbegeleiding ▪ 24 uur per dag professionele ondersteuning beschikbaar (op afroep)
Doelgroep: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inwoner heeft last van beperkingen ten gevolge van psychische, psychiatrische en/of psychosociale aandoeningen. ▪ Inwoner is in staat om zelfstandig zijn hulpvraag te formuleren en de urgentie hiervan te bepalen en de hulpvraag voor langere tijd uit te stellen. ▪ Inwoner is met ondersteuning zelf in staat regie en grip op zijn leven en ontwikkeling te hebben en te houden. ▪ De inwoner woont zelfstandig, waarbij (intensieve) ambulante ondersteuning nodig is die 24/7 beschikbaar is. Reguliere ambulante ondersteuning is vooralsnog onvoldoende om zelfstandig te kunnen gaan of blijven wonen. Verblijf, begeleiding en bereikbaarheid <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inwoner woont zelfstandig. De inwoner kan de woning rechtstreeks huren van de woningcorporatie of (tijdelijk) van de zorgorganisatie middels een omklapconstructie (proefwonen). ▪ Deze voorziening kan zowel worden ingezet bij het bevorderen van de uitstroom in een intramurale setting, als ter voorkoming van instroom intramurale setting. ▪ De ondersteuning is gericht op het zelfstandig kunnen (blijven) wonen en integreren in de wijk/buurt. ▪ Inwoner kan 24/7 een beroep doen op een minimaal MBO-4 geschoolde professional. ▪ Voor iedere inwoner is er minimaal een HBO-geschoolde professional beschikbaar – of professional met aantoonbare HBO werk- en denkniveau - die de regie heeft op het totale ondersteuningsproces. ▪ Ondersteuning is gericht op de doelen die door de medewerker van de Toegang zijn opgesteld. De begeleiding met <i>flexibele intensiteit</i> is gericht op:<ul style="list-style-type: none"> ❖ het zelfstandig kunnen blijven wonen. ❖ het behouden en vergroten van de hierbij benodigde vaardigheden en competenties ❖ opbouwen sociaal netwerk ❖ vergroten maatschappelijke participatie ❖ Werken aan zelfredzaamheid en afbouwen van 24/7 bereikbaarheid van professionele ondersteuning ▪ De ondersteuning voor Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen valt buiten deze voorziening. Kwaliteit/personeel <ul style="list-style-type: none"> ▪ Overdag, 's avonds en 's nachts is er minimaal een professional met aantoonbaar MBO-4 werk- en denkniveau bereikbaar. Op de achterwacht is er altijd een professional met (aantoonbaar) HBO werk- en denkniveau beschikbaar. ▪ De geboden ondersteuning is beschreven in een bewezen methodische werkwijze. Procedures en werkinstructies. ▪ De organisatie dient te beschikken over een VOG van alle betrokken medewerkers en vrijwilligers, alsmede van de bestuurders van de organisatie.	
Tarief/eigen bijdrage <ul style="list-style-type: none"> • Het dagtarief betreft € 98,13 per etmaal • Inwoners betalen de extramurale eigen bijdrage o.g.v. het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.	

2.5 Uitzondering

De voorzieningen zoals beschreven in dit document zijn leidend voor de indicatie van Beschermd Wonen. Indien de voorzieningen voor Beschermd Wonen niet passend of toereikend zijn bij de ondersteuningsbehoefte van de inwoner, kan hier in zeer uitzonderlijke gevallen van worden afgeweken. Dit is maatwerk en moet blijken uit de motivering. Indien nodig wordt er een sociaal-medisch advies gevraagd om de noodzaak vast te stellen.

3. Afzonderlijke modules

Het is mogelijk om naast de beschreven voorzieningen modules in te zetten ten aanzien van extra begeleiding, dagbesteding en vervoer daarvan.

3.1 Module Begeleiding Plus

Omschrijving:	Begeleiding Plus wordt geboden als aanvulling op de reguliere woonbegeleiding. De inzet is in principe tijdelijk, zo kort als mogelijk, gericht op een afschaling naar reguliere woonbegeleiding. Begeleiding Plus is <u>geen</u> behandeling zoals bedoeld in de Zorgverzekeringswet. Begeleiding Plus kan worden ingezet wanneer er sprake is van een van onderstaande situaties. Het is niet mogelijk om in deze module te 'stapelen'.
----------------------	---

Beperkingen van lichamelijke aard:

- Extra begeleiding kan nodig zijn indien er sprake is van beperkingen van lichamelijke aard, waarbij meer verzorging/verpleging noodzakelijk is. Dat betekent dat er naast psychische problematiek ook matige tot ernstige beperkingen zijn op lichamelijk (somaïsch) of verstandelijk gebied. Door deze beperkingen heeft de inwoner meer ondersteuning dan gemiddeld nodig:
  - ❖ er is bijvoorbeeld hulp van 2 of meer personen nodig
  - ❖ er is hulp nodig bij het maken van transfers en het zich verplaatsen (bijvoorbeeld gebruik van een tillift, niet zelf in en uit bed kunnen gaan, gebruik rolstoel et cetera)
- Daarnaast geldt voor de gehele groep dat er gedurende de dag meer ondersteuning nodig is bij het functioneren (er is meer begeleiding nodig bij sociale redzaamheid en psychosociaal functioneren).
- De module Begeleiding Plus voor de grondslag beperkingen van lichamelijke aard kan alleen worden ingezet bij de voorziening Beschermd Wonen Intramuraal.

Gedragsproblematiek

- Extra begeleiding kan nodig zijn indien er sprake is van gedragsproblematiek, zoals verslaving of destructief gedrag (dit heeft invloed op de gehele groep).
- Inwoner moet continu worden bijgestuurd in gedrag. De inwoner legt veel druk op zijn/haar sociale omgeving (manipulatief, destructief, agressief gedrag) en kan slecht functioneren in een groep.
- Inwoner is moeilijk te corrigeren en vertoont weinig lerend vermogen. Regelmatig is sprake van zelfverwondend of zelfbeschadigend gedrag.
- De inwoner heeft in dat geval te maken met multiproblematiek. Maar ook in geval van een dreigende crisis, terugval, een toename van probleemgedrag of zorgmijding kan extra begeleiding noodzakelijk zijn.
- Daarnaast geldt voor de gehele groep dat er gedurende de dag meer ondersteuning nodig is bij het functioneren (er is meer begeleiding nodig bij de sociale redzaamheid en psychosociaal functioneren).
- De module Begeleiding Plus voor de grondslag gedragsproblematiek kan alleen worden ingezet bij het voorziening Beschermd Wonen Intramuraal.

Zelfstandigheid 18-23 jaar

- Extra begeleiding kan nodig zijn wanneer extra inspanning nodig is bij het ontwikkelen van sociale en cognitieve vaardigheden en competenties gericht op (de weg naar) volwassenheid en zelfstandigheid.
- Jongeren die zich in een kwetsbare positie bevinden, kunnen problemen hebben op verschillende leefgebieden en krijgen vanaf hun achttiende te maken met wetgeving en beroepspraktijken die niet goed aansluiten bij hun behoeften of leefwereld.
- Jongeren zitten in een fase waarin ze nog erg gevormd worden. Deze fase is zeer belangrijk omdat het bepaalt hoe ze zich straks in de maatschappij staande gaan houden. Daarom is goede sturing en begeleiding juist in deze fase nodig.

Criteria:

- Jongere heeft een hulpverleningsachtergrond, bijvoorbeeld vanuit de Jeugdwet.
- Er is geen ondersteunend netwerk aanwezig.
- Er is dagelijks geplande en ongeplande ondersteuning en begeleiding nodig.
- Er dient gemotiveerd en onderbouwd te worden waarom de reguliere begeleiding niet toereikend is.
- Er valt te denken aan extra begeleiding dat gericht is op:
  - ❖ Afstemming met instanties en derden. Er valt te denken aan onderwijs/werk en Menso: er wordt gewerkt aan het volgen van een opleiding, behalen van een startkwalificatie of het vinden van werk.
  - ❖ De overgang van 18- naar 18 +
  - ❖ werken aan (herstellen van) familiebanden/sociaal netwerk
  - ❖ werken aan sociale en cognitieve vaardigheden zoals: leren om verantwoordelijkheid te nemen, omgang met financiën, omgang met anderen etc.
- De module Begeleiding Plus voor de grondslagzelfstandigheid 18-23 jaar kan alleen worden ingezet bij de voorziening Begeleid Wonen of Thuis Plus.

Tarief: € 71,34 per etmaal

3.2 Module Dagbesteding

Omschrijving	De module Dagbesteding wordt geboden in het kader van activering en (maatschappelijke) participatie. De module wordt in twee vormen aangeboden: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Educatieve en (re)creatieve activiteiten ▪ Arbeidsmatige activiteiten
Educatieve en (re)creatieve activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> ▪ De inwoner is wegens beperkingen nog niet in staat om zelfstandig vrijwilligerswerk of onderwijs te volgen. Er wordt gewerkt aan het opbouwen van structuur en een dagritme. Er wordt ingezet op activering, hierdoor wordt structuur gegeven aan de dag. Van hieruit is de opstap naar arbeidsmatige activiteiten mogelijk. • Educatieve en (re)creatieve activiteiten betreffen de begeleiding van de inwoner op locatie overdag. • Educatieve en recreatieve activiteiten zijn bedoeld om de talenten en vaardigheden van de inwoner te ontwikkelen en/of de sterke en minder sterke kanten van zichzelf te accepteren. • Het betreft activiteiten gericht op het ontwikkelen van vaardigheden, aangepast aan mogelijkheden en interesse van de inwoner, waaronder handvaardigheid, expressie, beweging, belevingsactiviteiten. Het betreft niet de activiteiten die als invulling van de vrije tijd of normale bezigheden betiteld kunnen worden (bijv. samen komen, wandelen). Arbeidsmatige activiteiten <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het gaat om ambulante begeleiding van de inwoner ten behoeve van participatie in de maatschappij. Doelstelling kan zijn het aanleren van (arbeids)vaardigheden, bieden van invulling en structuur tijdens de dag. Bij de inwoner is sprake van het ontbreken van de structuur en/of het hebben van de behoefte aan het invullen van een dagritme. De inwoner is wegens psychiatrische of psychosociale achtergrond (nog) niet in staat om regulier werk te verrichten. ▪ Arbeidsmatige activiteiten betreffen activiteiten met een zelfstandig karakter waarbij het vaak zal gaan om het tot stand brengen van een product of dienst, afgestemd op de mogelijkheden en interesse van de inwoner om daarmee werkervaring op te doen. <p>De volgende punten zijn van belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Arbeidsmatige activiteiten hebben betekenis in het kader van persoonlijke ontplooiing en verkenning van individuele mogelijkheden, bijvoorbeeld gericht op het opdoen van arbeidservaring of het toeleiden naar een (on-)betaalde baan; ▪ Arbeidsmatige activiteiten zijn gericht op het aanleren en/of onderhouden van arbeidsvaardigheden; ▪ Arbeidsmatige activiteiten zijn gericht op herstel van inwoners met psychiatrische en/of psychische achtergrond (rehabilitatiedoelen) en dragen bij aan bevordering van maatschappelijke (her)integratie; ▪ Er is een stimulerend leer- en oefenmilieu. <p>Indien van toepassing vindt samenwerking plaats met Menso en de EMCO-Groep (sociale werkvoorziening/beschut werk) over de werkzaamheden en de verdere mogelijkheden tot arbeidsintegratie.</p>	
Randvoorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er is geen sprake van loonvormende arbeid; ▪ Trajecten op grond van de Participatiewet zijn voorliggend op de inzet van de module Dagbesteding; ▪ Er is geen sprake van verdringing van betaalde arbeid.	
Tarief: € 31,50 per dagdeel	

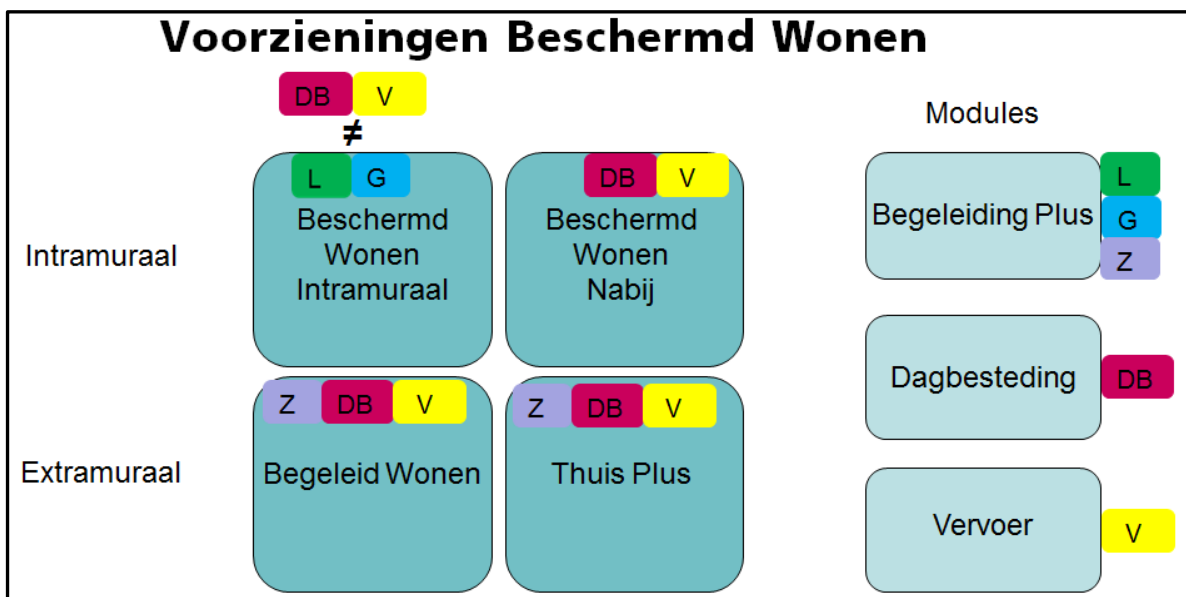

3.3 Module Vervoer

Omschrijving:	Indien een inwoner niet in staat is om zelfstandig naar een locatie te reizen in het kader van dagbesteding, kan de gemeente hiervoor een vervoersindicatie afgeven.
Doelgroep:	<ul style="list-style-type: none"> Inwoners die gebruik maken van dagbesteding en tijdelijk dan wel permanent niet in staat zijn van het reguliere OV en/of eigen vervoer gebruik te maken.
Randvoorwaarden:	<ul style="list-style-type: none"> Deze module is alleen gelijktijdig in te zetten met de module Dagbesteding. Aanbieder is verantwoordelijk voor het organiseren van een tijdige en veilige vervoersvoorziening. Indien een inwoner aan een rolstoel gebonden is kan er een indicatie voor rolstoelvervoer worden afgegeven.
Tarief:	Het tarief voor vervoerskosten betreft maatwerk. Dit is mede afhankelijk van het aantal kilometers dat afgelegd dient te worden en de vervoersvorm, waarbij wordt gekeken naar de goedkoopst adequate voorziening.

3.4 Combinaties modules

In onderstaande afbeelding zijn de mogelijke combinaties weergegeven van de verschillende vormen van Beschermd Wonen en de modules.

- Legenda**
- L = Begeleiding Plus op grond van lichamelijke problematiek
  - G = Begeleiding Plus op grond van complexe gedragsproblematiek
  - Z = Begeleiding Plus op grond van zelfstandigheidstraining 18-23 jaar
  - DB = Dagbesteding
  - V = Vervoer

Bijlage 1: Afbakening Persoonlijke verzorging

Wanneer een inwoner hulp nodig heeft bij zijn persoonlijke verzorging, moet gekeken worden waarbij de inwoner precies hulp nodig heeft, het verzorgen zelf of de begeleiding hierbij⁶. Persoonlijke verzorging valt onder de Wmo 2015 wanneer de behoefte aan persoonlijke verzorging samenhangt met de behoefte aan begeleiding. Persoonlijke verzorging op grond van de Wmo 2015 kan dan bestaan uit hulp bij de algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL), waaronder:

- in en uit bed komen;
- aan-en uitkleden;
- bewegen;
- lopen;
- gaan zitten en weer opstaan;
- lichamelijke hygiëne;
- toiletbezoek;
- eten/drinken;
- medicijnen innemen;
- ontspanning; en
- sociaal contact.

Het gaat bij persoonlijke verzorging op grond van de Wmo niet om het daadwerkelijk wassen en aankleden van de inwoner, maar om de *begeleiding* hierbij. Bijvoorbeeld: inwoners die zichzelf wel kunnen wassen en aankleden, maar daartoe aangespoord moeten worden door de begeleider omdat ze een regieprobleem hebben, zoals inwoners met een verstandelijke handicap of een psychiatrische aandoening.

De aanspraak op persoonlijke verzorging dient verband te houden met de zelfredzaamheid en ligt in het verlengde van begeleiding. Bij dit criterium komt het aansporen tot een handeling nadrukkelijk aan bod. Persoonlijke verzorging onder de Wmo betreft het ondersteunen bij de handelingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen met een zintuiglijke, verstandelijke of psychiatrische beperking. De inwoners hebben begeleiding nodig bij handelingen van meerdere gebieden van het dagelijks leven.

Onder begeleiding wordt verstaan 'activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de inwoner opdat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven (artikel 1.1.1 Wmo 2015). Het gaat dus om hulp in het dagelijks leven om zelfstandig te kunnen leven. Het voorbeeld om een inwoner te helpen met naar de toilet gaan valt onder de Zvw, maar in het geval dat inwoner tijdens de dagbesteding naar het toilet moet valt onder de Wmo. Deze handeling ligt in het verlengde van begeleiding.

---

⁶ Bron Juridische Kennisbank Schulinck

Bijlage 2: Zelfredzaamheidsmatrix⁷

DOMEIN	1 – acute problematiek	2 – niet zelfredzaam	3 – beperkt zelfredzaam	4 – voldoende zelfredzaam	5 – volledig zelfredzaam
Financiën	Geen inkomsten. Hoge, groeiende schulden.	Onvoldoende inkomsten <i>en/of</i> spontaan of ongepast uitgeven. Groeiende schulden.	Komt met inkomsten aan basis behoeften tegemoet <i>en/of</i> gepast uitgeven. Eventuele schulden zijn tenminste stabiel <i>en/of</i> bewindvoering/inkomensbeheer.	Komt aan basis behoeften tegemoet zonder uitkering. Beheert eventuele schulden zelf <i>en</i> deze verminderen.	Inkomsten zijn ruim voldoende, goed financieel beheer. Heeft met inkomen mogelijkheid om te sparen.
Dagbesteding	Geen dagbesteding <i>en</i> veroorzaakt overlast.	Geen dagbesteding maar geen overlast.	Laagdrempelige dagbesteding <i>of</i> arbeidsactivering.	Hoogdrempelige dagbesteding <i>of</i> arbeidstoeleiding <i>of</i> tijdelijk werk <i>en/of</i> volgt opleiding voor startkwalificatie (havo, vwo, of mbo-2).	Vast werk <i>en/of</i> volgt opleiding hoger dan startkwalificatie (havo, vwo, of mbo-2).
Huisvesting	Dakloos <i>en/of</i> in nachtopvang.	Voor wonen ongeschikte huisvesting <i>en/of</i> huur/hypotheek is niet betaalbaar <i>en/of</i> dreigende huisuitzetting.	In veilige, stabiele huisvesting maar slechts marginaal toereikend <i>en/of</i> in onderhuur <i>of</i> niet-autonome huisvesting.	Huishouden heeft veilige, toereikende huisvesting <i>en</i> (huur)contract met bepalingen <i>en/of</i> gedeeltelijk autonome huisvesting.	Huishouden heeft veilige, toereikende huisvesting <i>en</i> regulier (huur)contract <i>en/of</i> autonome huisvesting.
Huiselijke relaties	Sprake van huiselijk geweld, kindermishandeling of verwaarlozing.	Leden van het huishouden gaan niet goed met elkaar om <i>en/of</i> potentieel huiselijk geweld, kindermishandeling of verwaarlozing.	Leden van het huishouden erkennen problemen en proberen negatief gedrag te veranderen.	Relationele problemen tussen leden van het huishouden zijn niet (meer) aanwezig <i>en/of</i> woont alleen.	Communicatie tussen leden van het huishouden is consistent open. Leden van het huishouden ondersteunen elkaar.
Geestelijke gezondheid	Een gevaar voor zichzelf of anderen <i>en/of</i> terugkerende suïcide-ideatie. Ernstige moeilijkheden in het dagelijks leven door geestelijke stoornis.	Aanhoudende geestelijke gezondheidsproblemen die het gedrag kunnen beïnvloeden, maar geen gevaar voor zichzelf/anderen. Moeilijkheden in het dagelijks functioneren door symptomen <i>en/of</i> geen behandeling.	Milde symptomen kunnen aanwezig zijn <i>en/of</i> enkel matige functioneringsmoeilijkheden door geestelijke problemen <i>en/of</i> behandeltrouw is minimaal.	Minimale symptomen die voorspelbare reactie zijn op stressoren in het leven <i>en/of</i> marginale beperking van functioneren <i>en/of</i> goede behandeltrouw.	Symptomen zijn afwezig of zeldzaam. Goed of superieur functioneren in een groot aantal diverse activiteiten. Niet meer dan de dagelijkse beslommingen of zorgen.

⁷ Bron/auteursrecht: GGD Amsterdam

DOMEIN	1 – acute problematiek	2 – niet zelfredzaam	3 – beperkt zelfredzaam	4 – voldoende zelfredzaam	5 – volledig zelfredzaam
Lichamelijke gezondheid	Heeft direct medische aandacht nodig. Een noodgeval/ kritieke situatie.	Een (direct/ chronische) medische aandoening die regelmatige behandeling vereist wordt niet behandeld. Matige beperking van (lichamelijke) activiteiten tgv een lichamenlijk gezondheids-	Een (chronische) medische aandoening wordt behandeld maar behandeltrouw is minimaal. De lichamenlijke gezondheidsproblemen leiden tot een lichte beperking in mobiliteit en activiteit.	Erkent behoefte aan hulp voor de (chronische) medische aandoening. Goede behandeltrouw.	Er zijn geen directe of voortdurende medische problemen.
Verslaving	Voldoet aan criteria voor ernstig misbruik/ verslaving. Resulterende problemen zijn zo ernstig dat institutionalisering of hospitalisatie noodzakelijk is.	Voldoet aan criteria voor verslaving. Preoccupatie met gebruiken en/of bemachtigen van middelen. Onthoudingsverschijnselen of afkickontwijkend gedrag zichtbaar. Gebruik resulteert in ontwijken of verwaarlozen van essentiële activiteiten van het dagelijks leven.	Gebruik binnen de laatste 30 dagen. Aanwijzingen voor aan middelengebruik gerelateerde sociale, werkgerelateerde, emotionele of fysieke problemen. Gebruik interfereert niet met essentiële activiteiten van het dagelijks leven en/of behandeltrouw is minimaal.	Cliënt heeft gedurende de laatste 30 dagen gebruikt maar er zijn geen sociale, werkgerelateerde, emotionele of fysieke problemen ten gevolge van het gebruik zichtbaar. Geen aantoonbaar voortdurend of gevaarlijk middelengebruik en/of goede behandeltrouw.	Geen middelengebruik/ misbruik in de laatste 30 dagen.
Activiteiten Dagelijks Leven	Ernstige beperkingen op alle of bijna alle gebieden van zelfzorg en complexe activiteiten	Belangrijk probleem op één of meer gebieden van zelfzorg (eten, wassen, aankleden, naar toilet gaan) en meerdere complexe activiteiten worden niet uitgevoerd.	Voorziet in de meeste maar niet alle basis behoeften van het dagelijks leven en de zelfzorg is op peil, maar één of meerdere complexe activiteiten worden niet uitgevoerd.	Voorziet in alle basis behoeften van het dagelijks leven en alleen ondergeschikte problemen (bijvoorbeeld slordig zijn, gedesorganiseerd).	Geen problemen van deze aard en functioneert goed op alle gebieden.
Sociaal netwerk	Gebrek aan noodzakelijke steun van familie/ vrienden en geen contacten buiten eventuele foute vriendenkring of ernstig sociaal isolement.	Familie/ vrienden hebben niet de vaardigheden/ mogelijkheden om te helpen en nauwelijks contacten buiten eventuele foute vriendenkring. Blijvend, belangrijk probleem als gevolg van actief of passief terugtrekken uit sociale relaties.	Enige steun van familie/ vrienden en enige contacten buiten eventuele foute vriendenkring. Duidelijk probleem in maken of onderhouden van ondersteunende relaties.	Voldoende steun van familie/ vrienden en weinig contacten met eventuele foute vrienden.	Gezond sociaal netwerk en geen foute vrienden.

Maatschappelijke participatie	Niet van toepassing door crisissituatie en/of in 'overlevingsmodus'.	Maatschappelijk geïsoleerd en/of geen sociale vaardigheden en/of gebrek aan motivatie om deel te nemen.	Nauwelijks participierend in maatschappij en/of gebrek aan vaardigheden om betrokken te raken.	Enige maatschappelijke participatie (bijv. adviesgroep, steungroep) maar er zijn hindernissen zoals mobiliteit, discipline, of kinderopvang.	Actief participierend in de maatschappij.
Justitie	Zeer regelmatig (maandelijks) contact met politie en/of openstaande zaken bij justitie.	Regelmatig (meerdere keren per jaar) contact met politie en/of lopende zaken bij justitie.	Incidenteel (eens per jaar) contact met politie en/of voorwaardelijke straf of – invrijheidstelling.	Zelden (minder dan eens per jaar) contact met politie en/of strafblad.	Geen contact met politie. Geen Strafbblad.